

Nr 342

Av herr **Ekström** i Björkvik **m.fl.**, om statligt lån till stiftelsen Vårnåshemmet.

Statsmakternas strävanden att upprusta nykterhetsvården har bl. a. inriktats på att skapa bättre anstaltsbyggnader för den slutna vården, att öka den medicinska behandlingen inom denna vård och att skapa bättre förutsättningar för att få lämplig personal samt att öka möjligheterna att ge personalen utbildning och fortbildning.

Frågan om att kunna förvärva och behålla personal, som är lämplig för detta svåra arbete, är av avgörande vikt för en god anstaltsvård.

En nödvändig förutsättning för att kunna få personer med önskvärda kvalifikationer att söka anställning vid vårdanstalter för alkoholmissbrukare liksom att kunna behålla sådana befattningshavare, när de hunnit skaffa sig erfarenheter av verksamheten, är att man kan erbjuda hyggliga bostäder. Viktigast är därvid, att det finns tillräckligt antal familjebostäder. Till sakens natur hör att befattningshavarna bör bo i anstaltens omedelbara närhet.

Erkända vårdanstalten för alkoholmissbrukare Vårnåshemmet, belägen på landsbygden ca 5 km från Vingåkers stationssamhälle, har sedan sin tillkomst i början av 1940-talet dragits med stora bostadssvårigheter. Vid den översyn över lokalproblemen som i början av 1950-talet gjordes vid vårdanstalterna för alkoholmissbrukare förfogade vårdanstalten Vårnåshemmet över endast tre bostadslägenheter för gifta befattningshavare, därav en med sådant läge nära vårdavdelningarna att den borde slopas och omändras till expeditjonslokaler. För att tillgodose det nödvändigaste av bostadsbehoven projekterades uppförande av föreståndarebostad samt en serie av tre villor, var och en innehållande en familjebostad om tre rum och kök för annan vårdpersonal. Till förstnämnda byggnadsändamål anvisades medel 1954. I framställning den 20 augusti 1956 hemställde vårdanstaltens styrelse om ett statslån av 156 000 kronor för uppförande av nämnda övriga tre personalvillor. Riksdagen beviljade 1957 i överensstämmelse med statsverkspropositionen 100 000 kronor som lån mot 4 % ränta för uppförande av två villor. Då reduceringen av byggnadsprogrammet inte tillgodosåg de nödvändiga behoven och anspråken på lägenheter steg, särskilt genom ökning av vårdverksamheten, förnyade styrelsen de följande åren sin framställning om lån för ändamålet. För att på billigaste sätt erhålla ytterligare en lägenhet föreslogs 1959, att den s. k. »tredje villan» ut-

fördes i sådan storlek att, förutom en lägenhet om tre rum och kök i bottenplanet, en lägenhet om två rum och kök kunde inredas i husets andra våning. Härigenom hade den beräknade byggnadskostnaden ökat till 80 000 kronor.

På grund av att departementschefen icke framlade förslag om lån till ifrågavarande ändamål i 1960 års statsverksproposition väcktes motion i andra kammaren vid 1960 års riksdag av herr Gust. Larsson, Julita, m. fl. »att riksdagen ville besluta bevilja Vårnäs hemmet ett statslån på 80 000 kronor för uppförande av ett bostadshus». Motionen vann emellertid icke kammarens bifall.

I skrivelse den 29 juni 1960 har vårdanstaltens styrelse ånyo hemställt om ett statslån, denna gång av 85 000 kronor, för uppförande av ifrågavarande bostadshus. Det högre beloppet är beroende av att byggnadskostnaderna ökat. Vårdanstaltens styrelse har i ovannämnda skrivelse åter dokumenterat ett trängande behov av ifrågavarande bostadslägenheter. Såväl socialstyrelsen som länsbostadsnämnden i Södermanlands län har tillstyrkt framställningen. Byggnadsstyrelsen har i avgivet remissyttrande icke haft något att erinra mot förslaget till utformning av byggnaden.

Icke heller i årets statsverksproposition har emellertid förslag framlagts om lån till ifrågavarande byggnadsändamål. Detta kan möjligen hänga samman med att nykterhetsvårdsutredningen ännu inte framlagt förslag om vårdanstaltens organisation. Denna omständighet bör enligt vår mening inte utgöra hinder för att ett trängande behov tillgodoses vid en anstalt, som uppenbarligen kommer att fortbestå med åtminstone lika omfattande verksamhet som hittills. Det långa dröjsmålet med uppförandet av bostadshuset har redan vållat anstalten betydande olägenheter, och dessa kommer fortsättningsvis att bli mycket kännbara.

Under hänvisning till vad ovan anförts får vi därför hemställa,

att riksdagen ville besluta bevilja stiftelsen Vårnäs hemmet ett statslån av 85 000 kronor för uppförande av ett bostadshus i huvudsaklig överensstämmelse med styrelsens för vårdanstalten här ovan angivna underdåniga hemställan.

Stockholm den 24 januari 1961

Ragnar Ekström
i Björkvik

Carl Eric Hedin

Harry Berg